

III. Pilis
Konferencia
Makovecz Imre
házai a Pilisben

„Akik nem emlékeznek a múltra arra ítéltetnek,
hogy újra átéljék”

Jorge Santayana

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben

- **A Kormány 1724/2013. (X. 11.) Korm. határozata Makovecz Imre életművének gondozásával kapcsolatos intézkedésekről**
- 2. felhívja a belügyminisztert és az emberi erőforrások miniszterét, hogy vizsgálják meg, nemzetközi viszonylatban milyen módon, milyen szervezeti keretek között népszerűsíthetők a magyar organikus építészet kiemelkedő alkotásai, továbbá hogyan örökíthető meg Makovecz Imre munkásságának emléke, és erről készítsenek jelentést a Kormány számára;
- Felelős: belügyminiszter
- emberi erőforrások minisztere
- nemzetgazdasági miniszter
- Határidő: 2013. december 31.

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben

- **1 - D - Dobogókő\Összesen 5 db, 3 db Terv, 1 db Megépült, 1 db Építés alatt**
- Dobogókő,Büfé(Lőrincz László,1989)\TERV
- Dobogókő,Libegő tervpályázat(2006)\TERV
- Dobogókő,Pihenő sétány,Üdülőépület(2011)\ÉPÍTÉS ALATT
- Dobogókő,Síház bővítése(2005)\TERV
- Dobogókő,Síház(1979-80)\MEGÉPÜLT
-
- **2 – E – Esztergom/Összesen 2 db, Terv**
- Esztergom-Vaskapu/TERV
- Esztergom-Ravatalozó/TERV
-
- **3 – L – Leányfalu/Összesen 2db, Terv**
- Leányfalu-Hidas ház/TERV
- Leányfalu-Szász (Pálinkás) ház/TERV

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben

- **4 - P - Pilis\Összesen 7 db, 3 db Terv, 4 db Megépült**
- Pilis,Tájjellegű épületek(1983JÓ-E)\TERV
- Pilisborosjenő,Családi ház(Literáty Nagy Péter, 2002)\MEGÉPÜLT
- Piliscsaba,Pázmány Péter Katolikus Egyetem,Stephaneum(1995-2001)\MEGÉPÜLT
- Piliscsaba,Pázmány Péter Katolikus Egyetem,Templom(1994-96)\TERV
- Pilismarót,Hoffmann-kunyhó-Turistatelep(1973-74)\MEGÉPÜLT/TERV
- Pilisszántó,Boldogasszony kápolna(2006)\MEGÉPÜLT
- Pilis,Gyártmánytervek(1983)\TERV
-
- **5 – Sz – Szentendre/Összesen 5db, 1 db Terv, 4 db Megépült, 1db Bontásra került**
- Szentendre, Duna Étterem/MEGÉPÜLT, BONTÁSRA KERÜLT
- Szentendre, Galéria/TERV
- Szentendre, Király ház/MEGÉPÜLT
- Szentendre, Üzletház/MEGÉPÜLT
- Szentendre, Végvári ház/MEGÉPÜLT

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben

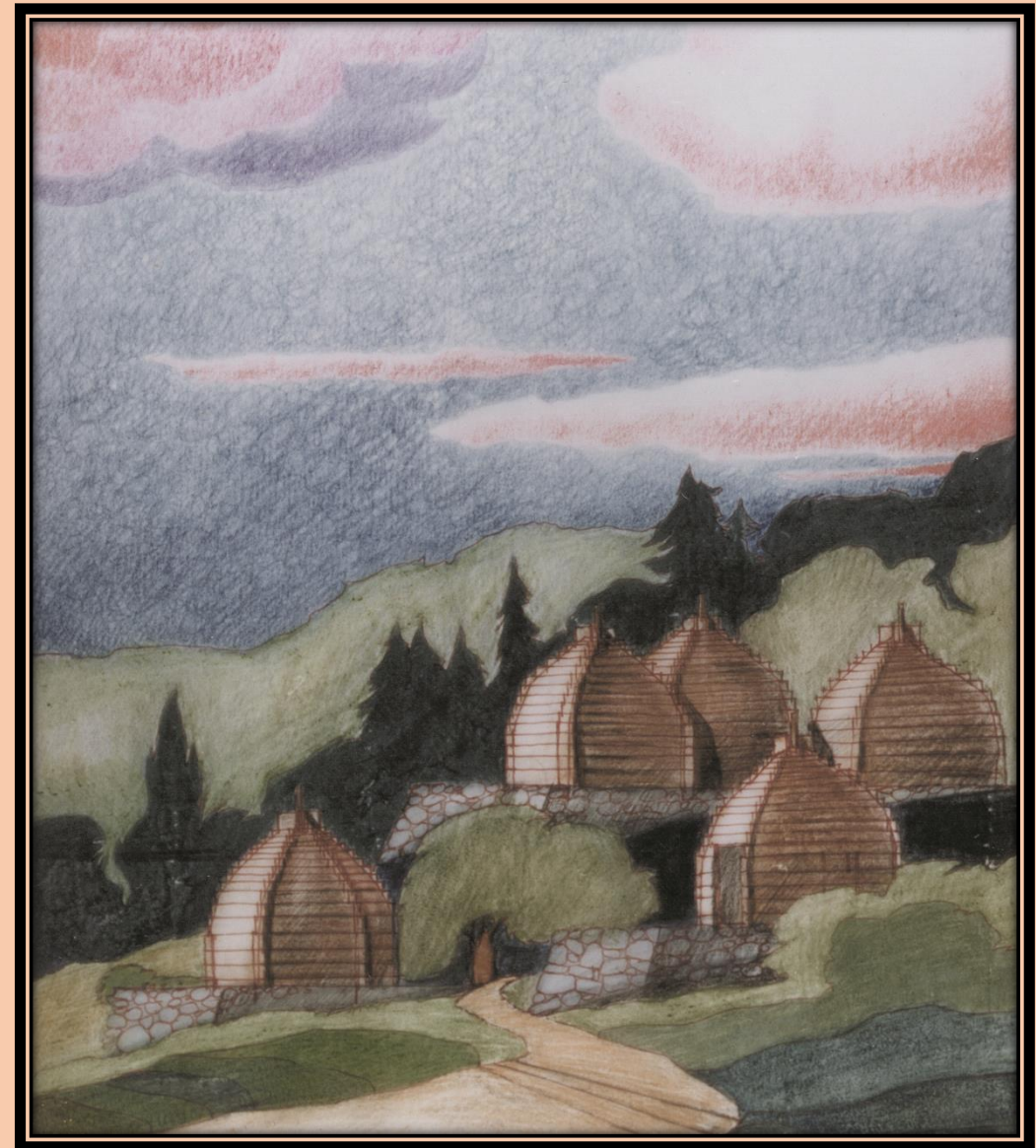
- **6 – T – Tahi/Összesen 1db Terv**
- Tahi, Baptista imaház/TERV
-
- **7 - V - Visegrád\Összesen 13 db, 7 db Terv, 4 db Megépült, 2 db Részben épült**
- Visegrád, családi ház (Havér Sándor, 1985-90)\?TERV?
- Visegrád, Apátkút, Vadászház(1984)\TERV
- Visegrád, Arborétum, Fahidak(1981)\TERV
- Visegrád, Arborétum, Játékok(1981)\MEGÉPÜLT
- Visegrád, Családi ház(dr. Eisler Péter, 1988-92)\MEGÉPÜLT
- Visegrád, Duna-parti üzletház(1982-86)\MEGÉPÜLT, Leégett
- Visegrád, Duna-part-Idengenforgalmi központ(1988)\TERV
- Visegrád, Előregyártott sportcsarnok(Etalonsport, 2006)\TERV
- Visegrád, Fekete-hegy, Kápolna(20--)\TERV
- Visegrád, Királykunyhó-átalakítása(198-)\TERV
- Visegrád, Nagyvillám, Turistaház bővítése(1981)\TERV-MEGÉPÜLT
- Visegrád, Rév utca, Iskola bővítés és Tornaterem(1985-88)\TERV-MEGÉPÜLT
- Visegrád, Építészeti Alkotó Tábor(1981-)\MEGÉPÜLT

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben

- **8 - V – Visegrád-Mogyoróhegy\Összesen 16 db, 3 db Terv, 13 db Megépült**
- Ismeretlen karszék\TERV
- Visegrád-MH,Egészségügyi állomás(1980-80)\ ?TERV?
- Visegrád-MH,Erdei Művelődés Háza(1984-88)\MEGÉPÜLT
- Visegrád-MH,Fogadóépület(198_)\MEGÉPÜLT
- Visegrád-MH,Kazánház(1984-88)\MEGÉPÜLT
- Visegrád-MH,Kemping (1977-81)\MEGÉPÜLT
- Visegrád-MH,Kemping Rekonstrukció(1996+)\TERV
- Visegrád-MH,Kiránduló Központ(1977-81)\MEGÉPÜLT
- Visegrád-MH,Mócsai-tanya(1980-82)\MEGÉPÜLT
- Visegrád-MH,Parkbútorok(1984-88)\MEGÉPÜLT
- Visegrád-MH,Raktárépület bővítése(1983)\MEGÉPÜLT
- Visegrád-MH,Raktárépület(1979)\MEGÉPÜLT
- Visegrád-MH,Szállásépületek(1977-81)\MEGÉPÜLT
- Visegrád-MH,Úttörő vándortábor(1984)\MEGÉPÜLT
- Visegrád-MH,Vendéglő(1980-82)\MEGÉPÜLT
- Visegrád-MH,Nagy László széke(1979)\MEGÉPÜLT

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben

Összesen 51 db épület, 21 db Terv, 26 db Megépült, 3 db Részben épült meg, 1db Bontásra került, 1 db leégett.

III. Pilis
Konferencia
Makovecz Imre
házai a Pilisben

- [Makovecz Imre útvonal](#)

Visegrád, Nagy László széke (Nagy László's chair) 1979

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben

MAKOVECZ-UTAK MAKOVECZ-ROUTES

ELSŐ RÉGIÓ: BUDAPEST ÉS DUNA-KANYAR
FIRST REGION: BUDAPEST AND THE DANUBE-BEND

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben

TISZTELT LÁTOGATÓK, KEDVES ÉRDEKLŐDŐK!

A „Makovecz-utak” rendszerét, illetve annak honlapját abból a célból hoztuk létre, hogy segítséget nyújtsunk Makovecz Imre épített örökségének fellédezéséhez.

Mindezt azért gondoltuk fontosnak, mert meg vagyunk győződve arról, hogy építőművészi tehetségén túl Makovecz Imre személyében egy olyan szellemiség hordozójával állunk szemben, aki képviseli közép-európai múltunkat, jelenünket és jövőnket, aki életművével, közösségi szemléletével és látónki gondolkodásával utat mutat annak, aki ezen az úton járni óhajt és ezt a szellemiséget ápolni akarja.

Ehhez a programhoz régiókra osztottuk az országot, és elsőként fővárosunkhoz legközelebb eső kiemelkedő házainak látogatásához gyűjtöttünk össze információkat. A válogatáskor sajnos figyelembe kellett vennünk azt a nem mindig örömteli tényt is, hogy az adott környéken fellelhető épületek milyen állapotban vannak. Mivel a Magyar Kormány 2015 évi 2022. számú határozata lehetőséget nyújt Makovecz Imre épített örökségének megővésére, így a következő években sor kerülhet az egyes épületek felújítására is, azaz a most megtekintésre javasoltak listája-reményeink szerint- a jövőben változhat, bővülhet.

Terveink szerint Magyarország területét lefedő valamennyi útvonal kidolgozását a következő években elvégezzük.

Épületei leírásához tudatosan választottunk az építészet saját írásából, ő tudta a legkifejezettebben leírni a szándékot és a folyamatot.

Javasoljuk a házak felkeresése előtt tájékozódjon honlapunkon is, mivel ott a nyitvatartási időket folyamatosan frissíteni tudjuk!

ELSŐ RÉGIÓ: BUDAPEST ÉS A DUNA-KANYAR

Tudvalevő, hogy bár Makovecz Imre Budapesten született, élt és alkotott haláláig, fővárosunkban egyetlen jelentős középület sem valósult meg. Ennek ellenére néhány épülete található Budapesten is, de életműve szempontjából ezek nem a legjelentősebbek. Sok magánház épült, amelyek látogathatósága szervezett módon nem biztosítható, így ezek nem jelennek meg az ajánlott útvonalban.

Az épületek területi elhelyezkedése nem teszi lehetővé kézenfekvő és egyértelmű útvonalak kialakítását, így legfeljebb javasolni tudjuk ezek látogatási sorrendjét.

Javaslatot teszünk kisebb, rövidebb utak variációira is. Egynapos program lehet a budapesti épületek felkeresése (1-es változat). A fővárosi épületeken túl a körút kibővíthető a Solymár, Pilisszántó, Piliscsaba körrel (2. változat) vagy Visegrád bekapcsolásával (3. változat). Valamennyi épületet érintve bejárhatjuk ennek a régióknak a 4. változatát. Természetesen az épületek közötti tetszés szerint válogatva egyéni útvonal is kialakítható.

Az egyes helyszínek bár tömegközlekedéssel is megközelíthetőek, de kétségtelven személygépkocsival tűnik legkényelmesebbnek az épületek megközelítése.

Álljon itt egy idézet Makovecz Imréről azokból az évekből, amikor a visegrádi épületek épültek:

„Házaink ősi, sokszor komor hangulatokat idéznek, eltűnt emberek csevegése hallatszik a falakban, kupoláink az eget borítják fölénk, szétszórt etnikumunk népművészetének vakolatmintái térbeli szövegekké válnak, tudatunkból kiülőözött eleink tolongnak megszólalásért, hogy segítsenek megépfeni, ami hitünk és látásunk szerint idevaló, ami hitelesen a miénk. Itt a néhai szkita és kelta birodalom helyén sajátos fény ragyog át a talajon, az anyaföld belső fénye, az az éjtéli nap, mely egy föld alá szorított szellem napja. Ennek a napnak a fénye különös lényekké alakítja házaikat Ég és Föld között. Olyan meta-természet részei ezek, melyek a természet folytatásai.”

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben

DEAR VISITORS,

The network of "Makovecz routes" and the related website have been created to assist the exploration of the built heritage of Imre Makovecz.

This is important as we are convinced that in addition to his talent as an architect, Imre Makovecz embodied an intellectuality that represents our past, present and future in Central Europe. Further, his oeuvre and his community-oriented visionary thinking can provide guidance to all who wish to follow and cherish this type of approach.

We divided the country into regions and first collected information to assist those wanting to visit the Makovecz buildings closest to Budapest. When making this selection we had to take into consideration the condition of the buildings; this was not always a joyful task. Thankfully, Government Decree no. 2022 of 2015 enables the preservation of Imre Makovecz's built heritage and those in disrepair may be restored in the coming years. Thus we hope the list of buildings that we now recommend visiting will expand in the future.

In time, we will elaborate all routes countrywide. We have relied on the architect's own writings in describing the individual buildings, as he provided the best insight into the intent and process behind the creations.

Before visiting Makovecz houses we recommend that you refer to our homepage for up-to-date information on opening hours!

FIRST REGION: BUDAPEST AND THE DANUBE-BEND

While Imre Makovecz was born in Budapest, lived there and worked there until his passing, he had no significant public building there. He has some buildings in Budapest but those are not the most significant elements in his oeuvre. He designed many private homes in the city, but organized visits are not possible and therefore these buildings are not shown in the recommended routes.

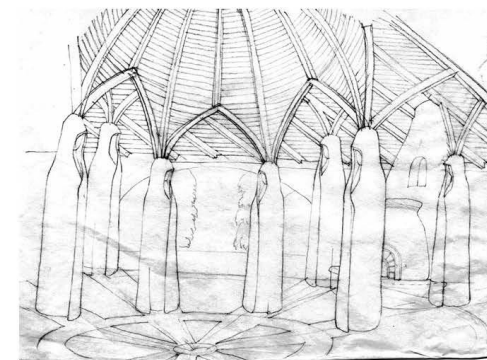
The location of the buildings does not describe a clear path: we only recommend an order in which they could be visited. We also make recommendations on shorter route variants.

Visiting all Makovecz buildings in Budapest may be a one-day programme (version 1). In addition to the buildings in Budapest, the trip can be expanded to Solymár, Pilisszántó and Pilisecsaba (version 2), or even Visegrád (version 3).

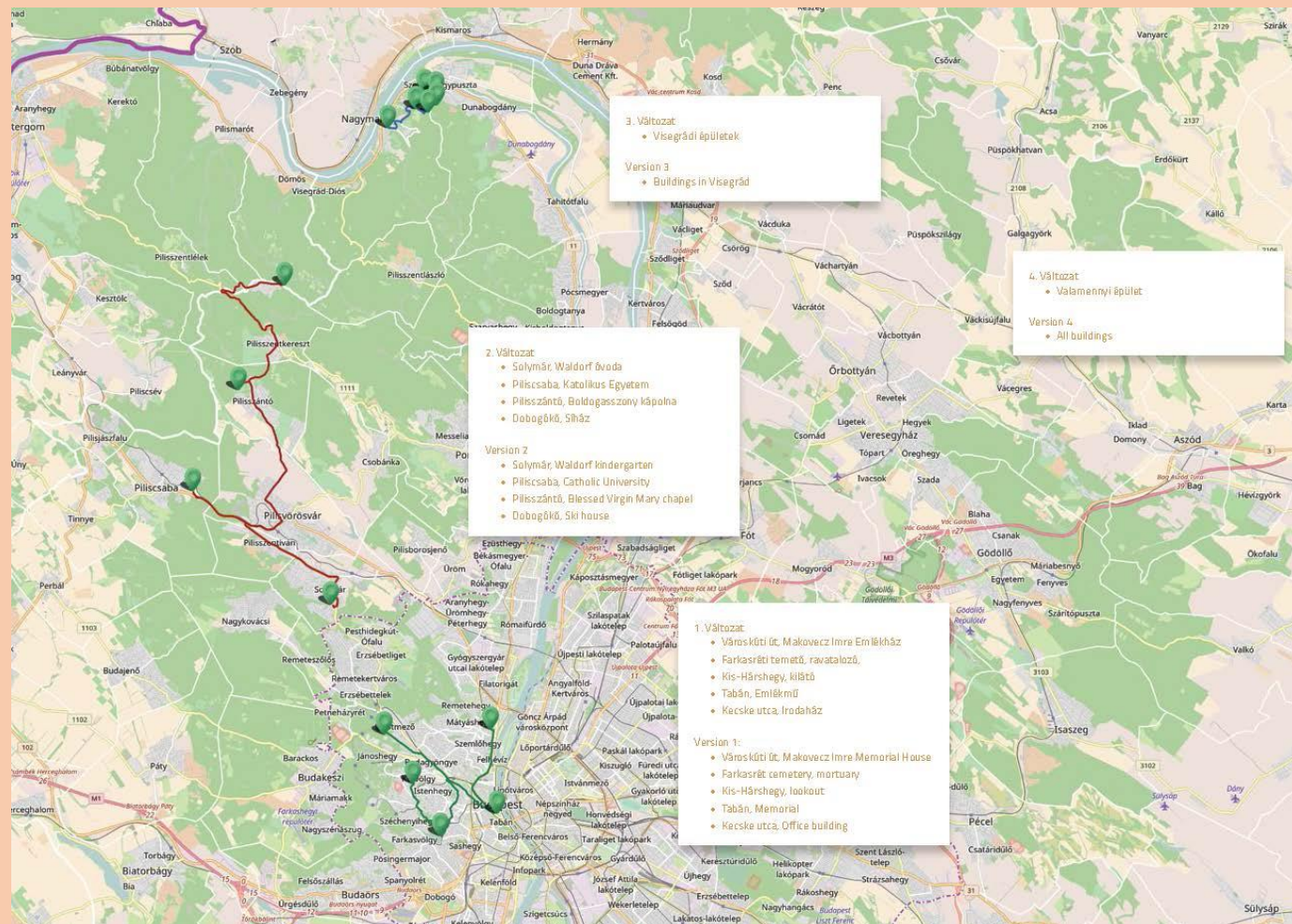
If you wish to visit all Makovecz buildings in the region, follow route version 4. Naturally, you are welcome to create your individual route by selecting buildings of your choice.

Each location is accessible with public transport, though driving seems to be the most convenient option. A pertinent quote from Imre Makovecz at the time when the Visegrád buildings were constructed:

"Our houses recall ancient, often gloomy atmospheres. You hear the chatting of long gone people from the walls, the cupolas cover us with the sky, plaster motifs of dispersed ethnic groups become spatial structures, ancestors expelled from our conscious mind are eager to voice their wish – all to help us build what belongs here in our belief and vision, something that is credibly ours. Here, in the place of a one-time Scythian and Celtic empire, a unique light is shining through the ground, the inner light of the motherland, the midnight sun, the sun of a spirit confined below the ground. The light of this sun transforms our houses into strange beings between Sky and Earth. They are part of a meta-nature that is the continuation of nature itself."

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben

MAKOVECZ – KÖZPONT ÉS ARCHÍVUM, VÁROSKÜTI ÚT, BUDAPEST

A budapesti Makovecz Archívum és Emlékház eredetileg otthonnak épült. Makovecz Imre magának és a feleségének építette. Beköltözését már nem érthette meg, így sorsára várva az épület mégis betöltheti feladatát és ha nem is a Mester fizikai valójának, de szellemi nagyságának ad otthont.

A ház, - mint önálló lény, mintha sejtette volna mi lesz feladata: nem a hétköznapi tanúja lesz, hanem őrzője egy közép-európai gényes munkásságának, szellemiségének, vagy akár szellemének - több kisebb méretű és egy nagy tereméből áll, amelyek alkalmasak egyrészt a kutató munkákra, másrészt a közösségi események, koncertek, konferenciák, ünnepségek befogadására.

„Az én építkeztem humanizált építézet, emberközpontú. Mindig az arc berendezésére, fizionómiájára figyelek, mert nem csak a kifejeződés helyét, hanem a formáját is megtalálom benne. Az én számomra attól olyan érdekes a világ, hogy azt látom meg benne, amiből az Uristen kivont. Az emberi arc imaginárius földrajz. Ezért hasonlítanak az épületeim az ember arcára, fejére, a háztető meg az egy- koponyára. A házaimat látó házaknak neveztem el. Szemük van, szemöldökük, orrfélfükük is; mindezzel a belső lényeket szeretném kifejezni, azt, hogy az épület lény...”

Épület címe: 1125 Városcsúti út 2.
Megrendelő: Makovecz Imre
Tervezés éve: 2008
Átadás ideje: 2011
E-mail cím: alaghtany@makovecz.hu
Levelezési cím: Makovecz Imre Alaghtány
1125 Városcsúti út 2.

Address: 1125 Budapest, Városcsúti út 2.
Commissioned by: Imre Makovecz
Design year: 2008
Delivered in: 2011
E-mail: alaghtany@makovecz.hu
Mailing address: Imre Makovecz Foundation
1125 Budapest, Városcsúti út 2.

GPS: 47.50687219999999; 18.98797549999948

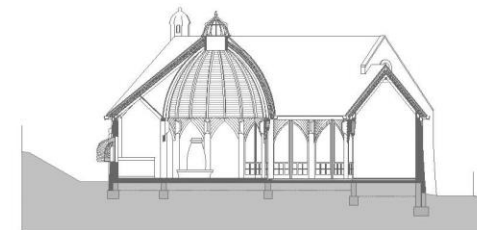
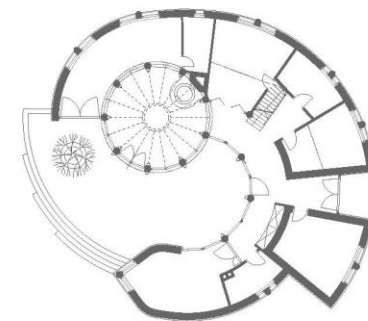
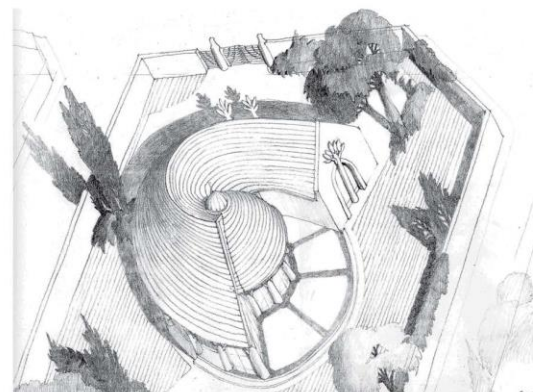

MAKOVECZ – CENTER AND ARCHIVES, VÁROSKÜTI ÚT, BUDAPEST

The building of the Makovecz Archives and Memorial House was originally intended to be a home. Imre Makovecz built it for his wife and himself. He did not live to move in there, but the building can now fulfil its purpose by accommodating the late Master's intellectual greatness instead of his physical presence.

The house, an independent being, had perhaps suspected what its role would be: not to be a witness of everyday life, but to safeguard the works, the intellect, and even the spirit of a true Central-European genius. The house comprises one large room and several smaller spaces: it is equally suitable for research work or as a venue for community events, concerts, conferences and ceremonies.

"My architecture is humanised architecture, it is focused on man. I always concentrate on the structure, the physiognomy of the human face, for I find in it not only the place but the form of expression as well. What makes the world so interesting to me is that I see in it everything that the Lord God exited from. The human face is an imaginary geography. That is why my buildings resemble the human face and the head, and the roofs resemble the skull. Possibly after the memory of a Chagall painting, I call my buildings houses with vision. They have eyes, eyebrows, a nose-like thing, too; with all that, I want to express the inner meaning, the fact that the building is a creature..."

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre háza a Pilisben Makovecz Központ és Archívum

MAKOVECZ-RAVATALOZÓ, FARKASRÉTI TEMETŐ, BUDAPEST

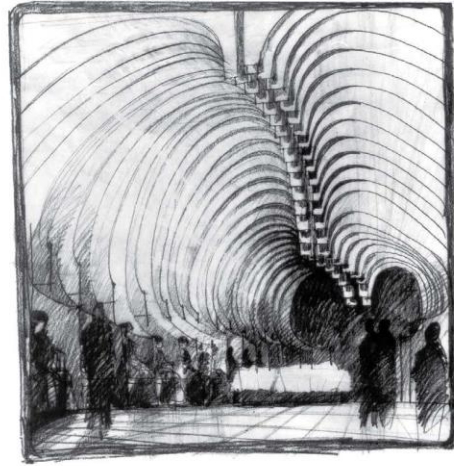
„A Farkasréti ravatalozó meglévő épületét a harmincas évek elején építették. A jobboldali szárnyat, a templomot a II. világháborúban bombázták le. A megmaradt falakból kolumbárium épült. A középső öt helyiségből álló épületrészt alakítottuk át tágasabbra. Az előlso folyosót a szertartástermékhöz csatoltuk. Az épület külsőjén nem változott semmi. Az 1991-es teljes felújításkor a négy oldalsó teremből az eredeti berendezés részbeni megtartásával két ravatalozót alakítottunk ki.”

„A ravatalozó belsejét az ember mellkasának belsejéhez hasonlító akartam alakítani. A „bordák” keményfából készültek. A halott a szív helyén fekszik. A ragasztott fatartókból készített érzékeny vonalvezetésű ívek a földig futnak, a kijárat felé azonban növénykehelyként nyílnak meg. A ravatalozó bejáratára deszkaszámnyak készültek, szárnyak, amit mint motívumot Makovecz Imre itt alkalmazott épületeiben először. A ravatal fejéhez készült mozgatható jelképek, kereszt és életfa, a használat során rövid időn belül eltűntek. A terem oldalán sorakozó, a bordaközökbe épített székeket Mezei Gábor iparművész tervezte.

2011. október 8-án Makovecz Imrétől is itt vettek búcsút barátai, tisztelői. A ravatalozótól mintegy 250 méter sétával elérhető síremléke, melyet eredetileg Nagykapornakra, gyermekkorra nyarainak színhelyére tervezett haranglábnak.

Épület címe: Budapest, Halmatvölgyi út 99. 1124
Megrendelő: Fővárosi Temetkezési Vállalat
Tervezés éve: 1975
Átadás éve: 1977

Elérhetőségek
Név: Farkasréti Temető, Makovecz ravatalozó
Telefon: +36 1 248-3520
E-mail cím: farkasrettemeto@dotnet.hu
Létesítési cím: Budapest, Halmatvölgyi út 99. 1124
Név: Temetői kódszám
Telefon: +36 1 248-3525

14

15

MAKOVECZ-MORTUARY, FARKASRÉT CEMETERY, BUDAPEST

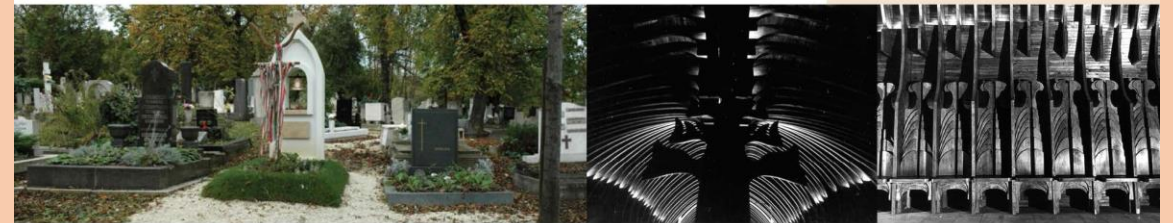
“The existing building of the mortuary at Farkasrét was erected in the early 1930s. The right wing, housing the chapel was destroyed by a bomb in World War II. The remaining walls were rebuilt as a columbarium. We merged the five middle rooms into a single, more spacious one and attached the corridor in the front to the ceremonial rooms. Nothing was changed on the outside of the building. When the building underwent full refurbishment in 1991, the four side rooms were transformed into two mortuaries while part of the original furniture was kept.”

“I wanted to make the interiors of the mortuary resemble the inside of a human chest. The “ribs” were made of hardwood and the coffin is placed where the heart would be. Made of glued wood, the delicately curved arches run down to the ground but open up like a flower cup towards the exit. The entrance is through winged timber doors that represent the first application of the wing motif in Imre Makovecz’s oeuvre. The detached symbols made for the head of the catafalque, the cross and the Tree of Life soon disappeared during everyday use. The applied artist Gábor Mezei designed the chairs that are built in between the wooden ribs.”

Friends and followers paid their final farewells to Imre Makovecz here on 8 October 2011. His memorial monument is a 250 metre walk from the mortuary. The monument was originally designed by Imre Makovecz as a station of the cross for Nagykapornak, a village where he spent his childhood summers.

Address: Budapest, Halmatvölgyi út 99. 1124
Commissioned by: Fővárosi Temetkezési Vállalat (Budapest Funeral Services Co. Ltd.)
Year of design: 1975
Year of opening: 1977

Contact(s)
Name: Farkasréti Temető, Makovecz ravatalozó
Phone: +36 1 248-3520
E-mail: farkasrettemeto@dotnet.hu
Post Address: Budapest, Halmatvölgyi út 99. 1124
Name: Temetői kódszám
Phone: +36 1 248-3525

16

17

III. Pilis Konferencia
Makovecz Imre házai a Pilisben
Makovecz Ravatalozó, Farkasréti Temető, Budapest

HÁRSHEGYI „MAKOVECZ” KILÁTÓ, BUDAPEST

„Azt mondják tisztás. Tisztás az erdőben. Miért éppen ott nem nő fá, még bokor sem. Mert más a talaj, magasan van a talajvíz, lehet. En inkább azt hiszem, hogy ott, ahol a tisztás van, ott történt valami nagyon régen. Olyan régen, amire már senki sem emlékezhet. Talán csak a fák. Ilyen helyeken, ha a tisztás körvonalára állok, oda, ahol az első sorban álló fák, vagy egy kicsit hátrébb, úgy látom, hogy a fák lenéznek arra a helyre.”

„Egyre jobban igazat, hogy a tájban álitkos helyeket hozhassak létre. Ezekkel a helyekkel megidézi, provokálni szeretnék eseményeket. Önmagunkból kieroszakolni, és a földből és élőlényiből is kieroszakolni egy új megnyilatkozást, egy olyan tudás megnyilatkozását, mely összefügg az élőlények kényserú sokféleségével. Arra gondolok, hogy mi, emberek is ugyanúgy, ugyanazt gondoljuk, és egymásnak érthetetlenek mondjuk, hogy vannak lények, akik hátrateit kézzel járnak a földön, e kezikkel fogni nem tudnak, de kiterjesztik két oldalát és szállnak, mások hatalmasak, nehezen lesznek, minden tagjuk oszloppny vastagra nő, ujjuk összetömörödnek a súly alatt, bökcek lesnek, mint a föld...”

Épület címe: 1021 Budapest, Hárshgyi körút
Magyarul: Pilis Parkerdő Gazdaság
Tervező éve: 1932
Átadó éve: 1932

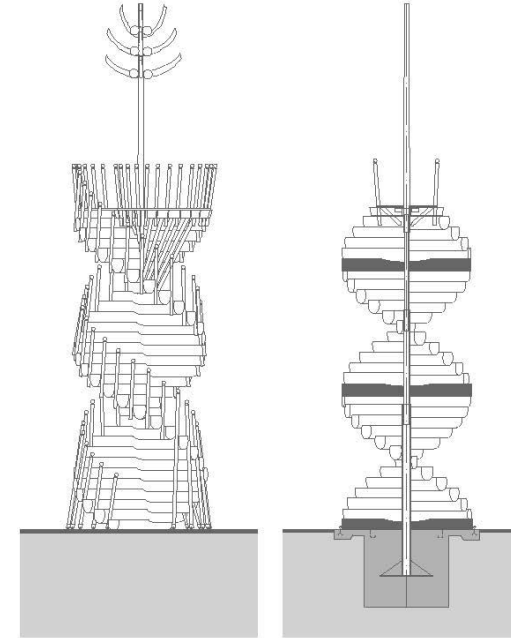
Address: 1021 Budapest, Hárshgyi körút
Commissioned by: Pilis Parkerdő Gazdaság
Year of design: 1932
Year of opening: 1932

„MAKOVECZ” LOOKOUT HÁRSHEGY, BUDAPEST

“They say glade. A glade in the forest. Because no tree or even bush is growing there. Because the soil is different, or perhaps the underground water level is higher. I rather believe though that something happened at these places long ago. So long ago, that nobody can remember, only the trees perhaps. At these places, if I stand on the outer circle of the glade, in line with the surrounding trees or maybe one step back, I see that the trees look down at that place.”

“An increasingly exciting experiment for me is to create pseudo-secret places in the landscape. With this I strive to evoke and provoke events. To force ourselves, the Earth and its living beings to deliver a new kind of utterance, the manifestation of a kind of knowledge that is related to the inevitable diversity of beings. I mean we, people, consider it incomprehensible that there are beings that walk this Earth keeping their arms behind their back. They cannot grip with their hands, but they can stretch them sideways and fly with them; then others are immense and heavy, all of their members grow as thick as columns, their fingers compressed under their weight. They become wise as the Earth...”

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben Hárshgyi kilátó, Budapest

WALDORF ÓVODA, SOLYMÁR

A Waldorf-pedagógia Rudolf Steiner antropológiájára épül, világszemléletének része, hogy az embert olyan terek vegyék körül, amelyek nem idegenek számára, hanem bennük a természet és az ember egymáshoz harmonikusan, szinte szervesen illeszkedik. A nyolcvanas évek végén, német alapítványi támogatással épült óvoda egyértelműen jelöli a Solymánon élő nemzetiségek összefogását.

Akát, hagyományos helyi sváb építésmódot idéző körponti tömeget két jurta-szerű építmény fogja körbe. Az előbbiben a kiszolgáló funkciók, az utóbbiban a közösségi terek kaptak helyet. Az egységeket az udvar felé egyetlen nagy tető fogja össze, melyet a kemence kéménye támaszt alá.

Építet címe: 2083 Solyvár, Panoráma u. 5-7.
Megrendelő: Szabad Waldorf Nevelésért Alapítvány
Tervezés éve: 1989
Átadás éve: 1992

Elérhetőség
Név: Solymári Waldorf Óvoda
Telefon: +36 20 275 8 275

WALDORF KINDERGARTEN, SOLYMÁR

The Waldorf pedagogical method is based on Rudolf Steiner's anthropology. According to its worldview, man should be surrounded by spaces that are not alien to him but in which nature and man co-exist harmoniously, almost organically. Built in the late 1980s from funding support provided by a German foundation, the kindergarten is emblematic of the cooperation between the different ethnicities living in Solyvár.

The two central masses that recall local Swabian architecture are set between two yurt-like structures. The former accommodate the serving functions, the latter the community spaces. These units are embraced towards the courtyard by one large roof that is supported by a furnace chimney.

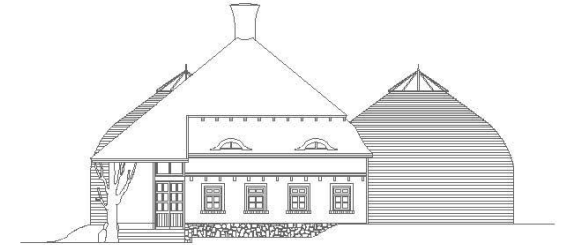
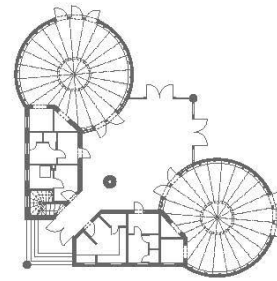

Address: 2083 Solyvár, Panoráma u. 5-7.
Commissioned by: Szabad Waldorf Nevelésért Alapítvány (Foundation for Free Waldorf Education)
Year of design: 1989
Year of opening: 1992

Contact(s)
Name: Solymári Waldorf Óvoda
Phone: +36 20 275 8 275
Post Address: 2083 Solyvár, Panoráma u. 5-7.

35

III. Pilis Konferencia
Makovecz Imre házai a Pilisben
Waldorf óvoda, Solyvár

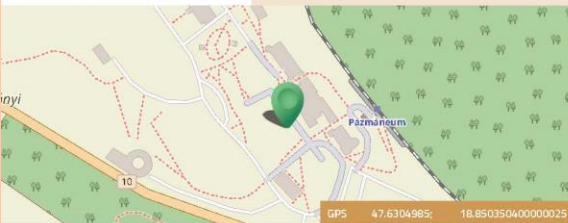
STEPHANEUM, PÁZMÁNY PÉTER KATOLIKUS EGYETEM, PILISCSABA

„A Stephaneum az auditorium maximumot fogadja be, amely színházteremként is működik, valamint a kiselőadókat, az egyetem teljes adminisztrációját, és egy diákklubot. Azoknak a te-
tőknek a menüjezte, melyek oldalirányba, mint szárnyak futnak szét, az erdő aljának formáit és
színeit hordozza. E szerkezetbe kapcsolódik bele az auditorium maximum nézőtere és kupolája,
melynek architektúrája a gótikát idézi. Statikája egy faszerkezet metamorfózisait mutatja, ahogy
orszokon indul, majd ágakra oszlik szét a beton fejezet, és folytatódik ragasztott faszerkezetek
formájában, létrehozva az épület tartószerkezetét.

Ehhez a nézőtérhez kapcsolódik megfontve, mint belső kiemelt lapu, a színpad római archi-
tektúrával és római struktúrájú kupolával. Minden kupolának van egy saját akusztikája. Ha
egy függőlegesen elhelyezett fémgömb közepébe állok be, akkor, ha megszólalok, a hang visszatér
hozzám. Ha a kupola szélére állok és beszélek, akkor a kupola másik szélén hallják jól a hangot.
Ha eldöntöm a kupolát, akkor ez az effektus megváltozik, és közelít a színházhoz, ahol a hang
terjedése irányított. Azzal, hogy a két kupola ferdén van beépítve, az irányított hangterjedést bizo-
stítom.

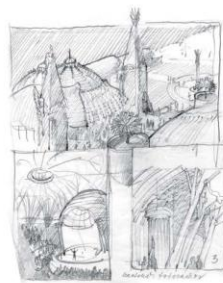
Azt gondolom, hogy az építészeti egyik legfontosabb eleme a statika, az erőjáték, mely az épület-
ben keletkezik, és azok a szerkezeti elemek, melyek ezt az erőjátékot hordozzák. Az auditorium
maximum esetében nincs külön belsőépítészeti, hanem a dísz maga a statikai szerkezet.”

Épület címe: 2007 Piliscsaba, Egyetem u. 1.
Magrendel: Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Tervezés éve: 1995
Átadás éve: 2001
Elérhetőségek:
Név: Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Telefón: +36 26 373375
E-mail cím: info@tsk.ppk.hu
Levelezési cím: 2007 Piliscsaba, Egyetem u. 1.

„A két építészeti tartalom, a római architektúrájú színpadi rész, és a gótikát idéző nézőtér egy-
másból emelkedve hozza létre azt a kapcsolatot, amely a proscenium nyílástól jobbra és balra
érzékeltető. Ez a kapcsolat a színpad és a nézőtér különbsége. A színpadon egy másik világ van
jelen. Azt mondhatjuk, hogy a színpad egy másik sfera, az életnek egy metaszférája, amely nem
azonos a nézőtérrel. A színpadon másként kell viselkedni, beszélni, mozogni.

A Stephaneum e két épületréze, tehát a színpad és a nézőtér között rendkívül erős különbség
van. Célom az volt, hogy megidézzem a klasszikus formavilágot, mely véleményem szerint, meg-
kell, hogy jelenjen itt a katolikus egyetemen. Nemcsak azért, mert a nyugati kereszténység és az
egyetemesség Kórház költők, hanem azért is, mert a kultúra, amelyben ma élünk, elsősorban
a görög-római hagyományhoz kötődik.”

38

39

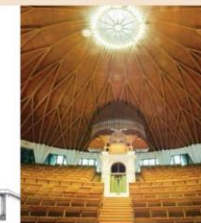
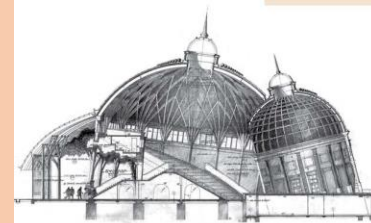
STEPHANEUM, PÁZMÁNY PÉTER CATHOLIC UNIVERSITY, PILISCSABA

“The Stephaneum houses the main auditorium, which also functions as a theatre, as well as
the small theatres, all the offices of the university and a student club. A ceiling of roofs running
sideways like wings conveys the shapes and colours of a forest canopy. The auditorium and cupo-
la of the auditorium maximum join this structure, with their architecture reminiscent of gothic
stylistic features. The statics show the metamorphosis of a wooden structure, as the concrete
head starts out on the columns and then divides into branches, continuing in cemented wooden
structures, together constituting the building's principal supporting structure.

Slanted like a rising gate, the stage is connected to the auditorium. Its architecture is Roman,
just like the structure of the cupola. Each cupola has specific acoustics. If I stand in the centre of
a vertically placed hemisphere, my voice returns to me when I speak. If I stand by the cupola's
edge and talk, people standing at the opposite edge of the cupola will hear it perfectly. If I slant
the cupola, the effect changes and approximates that of theatres where the spreading of sound
is controlled. By installing the two cupolas in a slanted manner, I provide for controlled sound
dissemination. I think that statics is one of the key elements of architecture, whereby a play of
forces is created in the building and the structural elements communicate this game. In the case
of the main auditorium, there is no separate interior design. ...the static structure itself is the
ornamentation.”

“The two architectural contents - the stage with its Roman architecture and the auditorium
reminiscent of gothic architecture - emerge from one other, creating a
connection that is perceivable to the
right and to the left from the pro-
scenium opening. This connection
is constituted by the difference be-
tween the stage and the auditorium.

Address: 2007 Piliscsaba, Egyetem u. 1.
Commissioned by: Pázmány Péter Catholic University
Year of design: 1995
Year of opening: 2001
Contact(s):
Name: Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Phone: +36 26 373375
E-mail: info@tsk.ppk.hu
Post Address: 2007 Piliscsaba, Egyetem u. 1.

40

41

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben Stephaneum Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Piliscsaba

BOLDOGASSZONY KÁPOLNA, PILISSZÁNTÓ

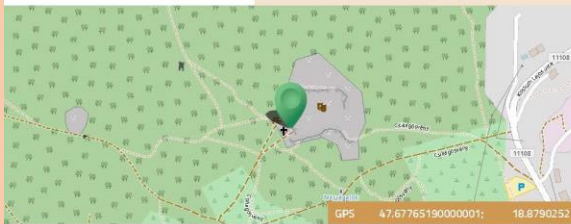
A Szent György-vonalon álló kör alakú kápolna ősi forma, több szempontból is Árpád-kori fénytemplomokkal azonos lényegű. A földtől négyzetűs formában induló oltár az ég felé emelkedve az egyetemesség körében végződik. Pilisszántói őseink emlékét az oltárban beépített szenteltvíztartó órizi, mely egykor generációkon keresztül a régi ravatalozó tartozéka volt. Rozmaring ágcskát belemártva szentelte meg az elhunytat a részvétet nyilvánító, mielőtt a koporsót lezárták. A kupola felülvilágítja a szántói Pálos Keresztes Kő formáját követi. A keletre néző kápolnában elhelyezett Boldogasszonyt a felkelő nap fényébe öltözteti. A szobor Péterfy László munkája.

A pilisszántói Boldogasszony kápolnát a helyi polgármester és a falu hívőinek kezdeményezésére az ottani lakosok, illetve a mi vándor-iskolásaink építtették a mellette lévő bánya mészköveiből. Azért abból, mert az volt ott. A kápolna keletre néz. Amikor készen lett és a Boldogasszonyt is beletették, az emberek azt tapasztalhatták, hogy a felkelő napban ragyog Mária szeme.

Péterfy László üveggömböket épített az általa megálmodott szoborba. Ahogy ott imádkoztak előtte a népek, egyszer csak úgy érezték, hogy a hely és Csíksomlyó között valamilyen kapcsolatnak kell lennie. Két asszony fel is kerekedett, és elindult Csíksomlyóra gyalog. Hogy mennyi ideig mentek, nem tudom, de odaértek, és pinkósdi hajnalán a búcsúokkal együtt várták a napfelkeltét. A napba öltözött Boldogasszony jelenését. A pilisi teremés ragyogó látványát vitték hívő tekintetükkel a hajnali fény Babba Máriajának.

Épület címe: 2095, Pilisszántó
Magyarországi: Pilisszántó Önkormányzata
Tervezés éve: 2007
Átadás éve: 2007

BLESSED VIRGIN MARY CHAPEL, PILISSZÁNTÓ

The round-shaped chapel standing on the St. George line is an ancient form in many ways. Its essence is identical to that of the light churches of the Árpád era. The altar starts out from a rectangular shape on the ground, then, as it rises to the sky, it ends in a circle of universality. The memory of our ancestors in Pilisszántó is cherished by the stoop built into the altar, which was part of the old mortuary for generations. Mourning relatives plunged a rosemary sprig into it and sanctified the deceased before the coffin was closed. The oculus in the cupola resembles the Pauline stone with an engraved cross that was found in the village. The statue of the Blessed Virgin Mary in the chapel facing east is dressed by the light of the rising Sun. The sculpture was made by László Péterfy.

On the initiative of the local faithful community, the Blessed Virgin Mary chapel of Pilisszántó was built by locals and our roving architect students from limestone taken from the nearby quarry. They used the quarry because it was there. The chapel is facing east. When it was completed and we put in [the statue of] the Blessed Virgin Mary, people saw that Mary's eyes glowed in the rising sun. László Péterfy built glass balls into the sculpture he created. As people were praying there, they suddenly had the feeling that there must be some sort of a connection between the place and Csíksomlyó.

Two women set out to make the journey to Csíksomlyó on foot. I do not know how long it took for them, but they got there and at dawn on Pentecost they were waiting for the rising sun together with the Saint's-day crowd. They were waiting for the apparition of the Blessed Virgin Mary dressed in the sun. In their faithful eyes they took there the vision of the Pilis creation.

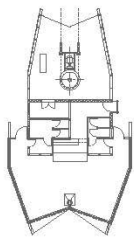
Address: 2095, Pilisszántó
Commissioned by: The Local Government of Pilisszántó
Year of design: 2007
Year of opening: 2007

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben Boldogasszony kápolna, Pilisszántó

SÍHÁZ, DOBOGÓKŐ

Az épületben található a sífelvonó gépháza és végállomása, egy melegdű-büfével. Élőlény-szerűleg követi a népi építés szavában őrzött archaikus lényzszerűségeit. Bőrét-héját ferdén fektetett deszkák, úgynevezett gránycsúcs fedés borítja hájként, gerince finomán domborodik. Elöl, utóka alatt viseli szemöldökét, mely alatt szemként két hatalmas ablak tekint az erdőre.

Épület címe: Dobogókő, Eötvös sétány 10.
 Megrendelő: Pilisi Parkerdő Gazdaság
 Tervezés éve: 1979
 Átadás éve: 1979

Előremutatók: Pilisi Parkerdő Gazdaság
 Név: +36 30 852 0340
 Telefon: +36 30 852 0340
 Honlap: <http://www.dobogoko.org/zsindelyes>

SKI HOUSE, DOBOGÓKŐ

The building accommodates the ski-lift terminal and engine room and a small canteen. The archaic words of folk architecture are reflected in the creature-like structure. Its skin and peel are covered with "hair" composed of planks laid as shingles, the backbone is slightly curved. In the front, it has "eyebrows" under the "hair", with two immense windows as eyes looking at the forest.

Address: Dobogókő, Eötvös sétány 10.
 Commissioned by: Pilisi Parkerdő Gazdaság [Pilis Forestry and Logging Co. Ltd.]
 Year of design: 1979
 Year of opening: 1979

Contact(s):
 Name: Pilisi Parkerdő Gazdaság
 Phone: +36 30 852 0340
 Website: <http://www.dobogoko.org/zsindelyes>

49

NAGY LÁSZLÓ SZÉKE, MOGYORÓHEGY, VISEGRÁD

„Mert ha a titokzatosan intelligens helyeket keressük úgy járunk és nézünk, hogy a lábunkat és a szemünket a táj irányítsa és ne a fejünk. Ne fantáziáljunk, de felfokozott érzékekkel járjunk, mint egy Geiger-Müller számláló, és egyszerre szöjlön bennünk minden: a föld alakzatai, az atmoszféra jelenségei, a fák túl szép vagy éppen lényszerformás alakjai, a sajátos viszonyok.

Figyeljük, hogy régi épületek hová épültek, hogy futnak a régi ösvények. Mert minden suttog, minden azt akarja, hogy megértsük, és szenved értetlenségünk miatt. Hiszen ránk van bízva minden, minden értünk van. Mi, félállat: félangyal lények nem hiába keressük a természet természet-föltölti helyeit. Megvannak.

A világ különös harmóniájú helyei alkalmasak még mindig arra, hogy ott a természet segítségével kilépjünk az időből. Itt tanulhatjuk a jövőt. Nekünk, az állatvilág kiválasztottjainak, az őt álló figyelmes fák segítségével gyűlekezeteiben kell inspirációt kapnunk arra, hogy mi az emberi civilizáció lehetősége és célja, s ezen belül mi az építész feladata.”

LÁSZLÓ NAGY'S CHAIR, MOGYORÓ HILL, VISEGRÁD

“For if we look for mysteriously intelligent places then we should leave it to the scenery and not our mind to guide our feet and eyes. Stay away from fantasizing, but walk with exaggerated senses, like a Geiger-Müller counter and let everything resonate in us simultaneously: the shapes of the ground, the atmospheric phenomena, the overly beautiful or even forced shapes of trees, the specific conditions we experience.

Let us keep our eyes open to where old buildings were built, where the old paths run. For everything is whispering to us hoping that we will understand and everything is suffering owing to our inability to comprehend. Since everything is left to us, everything is for us. We, semi-animal, semi-angel beings do not search the supernatural places of nature in vain. They are there.

With the help of nature, the places of strange harmony in the world are capable of allowing us to step out of time. That is where we can learn the future. We, the chosen species of the animal kingdom, must receive inspiration amidst the helping congregation of trees to realize the opportunity and purpose of human civilization, and, within that, the role of the architect.”

Épület címe: Visegrád, Mogyoró-hegy
 Megrendelő: Pálffy László és Makovecz Imre
 Tervezés éve: 1979
 Átadás éve: 1979

Address: 2020 Visegrád, Mogyoró Hill
 Commissioned by: László Pálffy and Imre Makovecz
 Year of design: 1979
 Year of opening: 1979

64

65

III. Pilis Konferencia
 Makovecz Imre házai a Pilisben
 Síház, Dobogókő, Nagy László széke, Mogyoróhegy, Visegrád

TORNACSARNOK, RÉV UTCA, VISEGRÁD

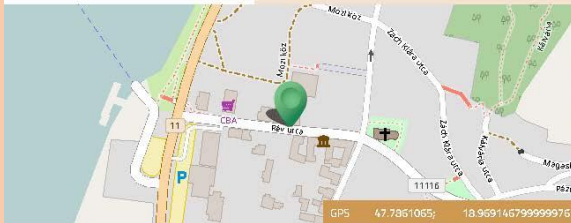
„A spontán privatizáció korszakában már megépült egy üzletház Visegrádon a Duna-parton, ekkor elkészítettük a visegrádi iskola bővítését tervei, majd felvetődött egy ötlet, hogy a visegrádi főt mentén egy idegenforgalmi fejlesztést lehetne csinálni. Megbízta: a munkával és kitaláltam, hogy mi lehetne itt elhelyezni. A koncepció lényege az volt, hogy az eredeti visegrádi város-szerkezetet próbádjuk meg visszaállítani, mert a jelenlegi nem azonos a reneszánsz és középkori struktúrával. Ma éppen a régire merőlegesen futnak az utcák. Olyan tervet csináltunk, amelyben a lakosság és az idegenforgalmi létesítmények keveredtek volna, tehát a lakások, panziók, műhelyek és üzletek. Ezt egy fachwerk, középkori települést megidéző, egyáltalán természetesen szelőségi és szürrealisztikus, az időben visszafelé haladó, sci-fi változatban alátámasztottuk. Ki...”

Az épületben a helyszín történelmi múltja elevenedik meg - a fachwerk szerkezetet a falut a 150 éves török megszállást követően benépesítő sváb lakosság hagyományos építésmódját, a romos kőfal a helyi reneszánsz kori maradványokat idézi. A tornaterem, így Visegrád múltját idézve, városi térként fogalmazódik a képzet és fachwerk oszlopok között, ugyanakkor tágas tisztásként is, a hatalmas, virágablakokkal virágzó metaforikus tartófal: között.

Építési címe: 2025 Visegrád, Rév utca 2.
 Megrendelő: Visegrád Város Önkormányzata
 Tervezési éve: 1995
 Átadás éve: 1995
 Funkció: Rév Utcai Általános Iskola tornaterme

Előrehírdő: Rév Utcai Általános Iskola
 Telefon: +36 26 398 317
 E-mail cím: irada@april-visegrad.hu
 Levelezési cím: 2025 Visegrád, Rév utca 2.

GPS: 47.7361065; 18.969146799999976

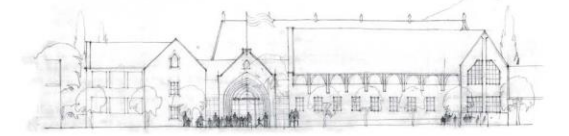
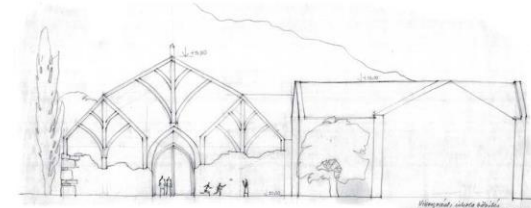
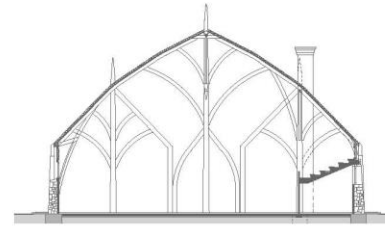
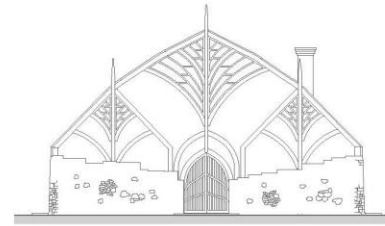
GYMNASIUM OF RÉV UTCA ELEMENTARY SCHOOL, VISEGRÁD

“In the era of spontaneous privatization, a small mall was built in Visegrád on the bank of the Danube. At that time, we prepared plans for extending the local school and then the idea cropped up that a tourism-related development could be launched next to the main road crossing Visegrád. I got the assignment and I devised what could be placed there. The core of the concept was to return to the original city layout because what is there now is different from the renaissance and medieval structure: today the streets run at right angles to the old ones. We came up with a plan of a mixed development accommodating residential and tourism facilities, i.e. apartments, workshops, pensions and shops. We designed it with fachwerk structures to recall the feel of the medieval settlement, but it is also extreme and surreal at the same time, moving backwards in time, like a sci-fi alternative dimension ...”

The building revives the historical past of the place – the fachwerk recalls the traditional building method of Swabians who populated the village after 150 years of Turkish occupation, while the stone wall evokes memories of the renaissance era. Thus the gymnasium also recalls Visegrád's past and exists as a city space among the fachwerk houses. At the same time, it also resembles a spacious glade in the forest sitting among large metaphoric supporting beams blossoming with floral windows.

Address: 2025 Visegrád, Rév utca 2.
 Commissioned by: The Local Government of Visegrád
 Year of design: 1995
 Year of opening: 1995
 Function: Gymnasium of Rév utca Elementary School, Visegrád

Contact(s):
 Name: Rév utca Elementary School, Visegrád
 Phone: +36 26 398 317
 E-mail: irada@april-visegrad.hu
 Post Address: 2025 Visegrád, Rév utca 2.

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben Tornacsarnok, Rév utca, Visegrád

JURTA KEMPING, FŐÉPÜLET, VISEGRÁD

A Nagyvilám lánánál éltető visegrádi kirándulótér fogadóépülete és a hozzá tartozó szolgálati lakás hajlított ragasztott faszervezettel készült a Pilisi Parkerdőgazdaság megrendelésére. A hatszögös szerkesztésű alaprajza emelt göttőlző vízszekeretel közepén egy oszlop tartja. Az épületom egy két, egymástól élesen elkülönülő részre bontható. Az egyik egy régi szármalom formáját mutatja, a másik pedig – a középső oszlopról szétbomló földig hajló mellékartóival – egyhársfa koronájához hasonlítható.

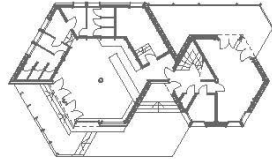
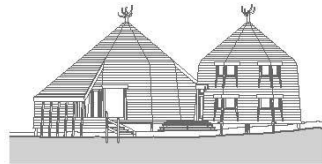
A fogadóépülettel együtt, deszkával burkolt fa vízszekeretel épült a kemping területén több kisebb kiszolgáló létesítmény is: mosdók, főző-és étkezőhelyek, kazánház, fürdő, rakár. Az erdő mellé telepített étkező-főző épület egyik fele feltetővé magasodik, a másik voltaképpen csak egy szárnyék. A tisztasági épületek két egymással szembe fordított kettős spirálból, mint ősi jéldből álló alaprajza a népművészeti szerkesztés dómés, közvetlen építészeti megvalósulási. A fából és földből készült erdei étkező három karjából áll. A főzőegységeket kisebb tetőhájak, az étkezők viszont a környező fák kupolájára felel.

Az együttes elemek berendezési tárgyakként jelennek meg az erdő alkotója katedrálisban. A tervezett szállásépületek helyett jurta formájú sátrakat állítottak fel, erre utal a jurta kemping elnevezés is.

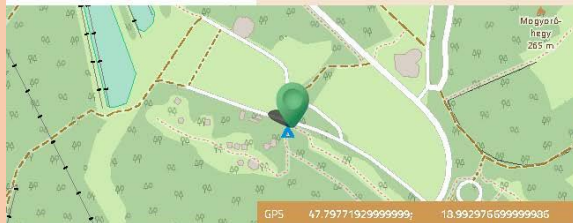
„Ez a fából és földből emelt épület étkezés és összejövetelek céljára készült. A főzőegységek tetőhája az egész karj középontja felé mutat. A három nagy karjé együtt az erdőben kiválasztott természetes „kupola” alá esik.

A magas erdő olyan, mint egy oszlop-oszlop tér, mint egy templom. Erdőben olyan házakat kell építeni, amé-

lyek ennek a berendezési tárgya. Az étkezőt az erdő fedi. Az építethez már megjévt is hozzá kell látni. Élő ényék – hiszen „a fa is ember” – ha oszlopamokot emelnek fölénk, s ehhez keressünk épületformákat, s technológiai adottságunkhoz szemléletünk is hozzájárul, efféle épületek jönnek ki. Kiemelkednek a földből, vagy ha egy tetűnk, a nap kisírja a földből szelket a kedjüket, folytja a hajakat, s az egészet körülállják és betakarják: azok a lények, akiket összefoglaló nevekön fálnak neveznek.”

Építési éme:	2025 Visegrád, Magyori-hegy
Megrendelő:	Pilisi Parkerdő Zrt.
Tervezés éve:	1977
Átadás éve:	1981
Elérhetőségek	
Név:	Kozsa Csaba gondnok
Telefon:	+36 20 399 7002
Fax:	+36 26 398 227
Név:	Békési Andrásné Györgyi
Telefon:	+36 20 984 80 44
E-mail cím:	bekesi.andrasne@pprt.hu
Név:	Jurta Kemping
Telefon:	+36 26 398 227
E-mail cím:	am11988@gmail.com
Levelezési cím:	Pilisi Parkerdő Zrt. Visegrádi Erdőkezelő
	2025 Visegrád, Mátyás király út 4.
Honlap:	http://www.parkerdo.hu/erdem/uveldes/haza/

YURT CAMP, MAIN BUILDING, VISEGRÁD

The campsite is just outside Visegrád, at the foot of Mount Nagyvilám. The facility was commissioned by the Pilis State Forestry. The reception building and the janitor's house are structures of bent and glued wood. Raised on a hexagonal floor plan, the Gothicising framework is supported by a column in the middle. The mass of the building can be divided into two distinctive parts: one resembles an old dry mill, while the other resembles the crown of a linden tree with the central column fanning out into side support poles.

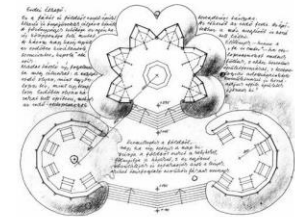
Several small service facilities were also built at the site together with the reception building. Bathrooms, kitchens and dining areas, a boiler house, a spa and a store room. These are supported by a wooden framework covered with thin board cladding. One half of the dining and cooking building next to the forest grows into a lean-to roof while the other half is an ell. The floor plan of the lavatory block resembles an ancient symbol: they are like two double spirals facing each other. In Makovecz's oeuvre, this is the first direct architectural adaptation of folk art patterns. Built of wood and soil, the forest dining house consists of three crescents. The cooking units are covered with small roofs while the dining area is under the cupola of the surrounding trees.

The elements of this creation appear to be furniture items in a cathedral made up by the forest itself. Instead of the accommodation units in the original design, yurt-shaped tents were erected on the site, hence the name "yurt camp".

"Built of wood and soil, the building was designed to function as an

Address:	2025 Visegrád, Magyori-hegy
Commissioned by:	Pilisi Parkerdő Gazdaság
	Pilisi Forestry and Logging Co. Ltd.)
Year of design:	1977
Year of opening:	1981
Contact(s)	
Name:	Kozsa Csaba gondnok
Phone:	+36 20 399 7002
Fax:	+36 26 398 227
Name:	Békési Andrásné Györgyi
Phone:	+36 20 984 80 44
E-mail:	bekesi.andrasne@pprt.hu
Name:	Jurta Kemping
Phone:	+36 26 398 227
E-mail:	am11988@gmail.com
Post Address:	Pilisi Parkerdő Zrt. Visegrádi Erdőkezelő
	2025 Visegrád, Mátyás király út 4.
Website:	http://www.parkerdo.hu/erdem/uveldes/haza/

eating and gathering place. The roof cover of each unit points at the centre of the entire crescent structure. The site of the three large crescents was selected to be right under a natural cupola in the forest. A forest with tall trees is like a space with columns, like a church. In a forest, you must build houses that function as furniture in that space. The forest itself covers the dining house. You need to see the built structure and the natural one together; both are living creatures, since "trees are people". If they raise a colonnade around us, and if we search for building forms that fit that colonnade and add the right approach to our technological capabilities, the result is this kind of building. They emerge from the ground or, if you like, the Sun pulls these flower-cups out, opens their petals and the entire thing is surrounded and covered by the creatures that collectively we call trees."

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben Jurta kemping, Magyori-hegy, Visegrád

ERDEI MŰVELŐDÉS HÁZA, MOGYORÓHEGY, VISEGRÁD

„A Visegrádi Erdi Művelődési Ház alapfunkciója az, hogy a kirándulóközpontba érkező emberek tudatosan kapcsolatba kerülhessenek a természettel. Itt megismerhetik őket a füvekkel úgy, hogy különféle teákat is lehet belőlük főni, a állatokkal, az erdővel, könyvtárral, diátárral, videótárral és egyéb helyi felszerelésekkel megismerhetik a természetet. A ház az emberek és a természet közötti kapcsolatokban próbálja tudatosítani. Maga az épület formájában, amely mintha kiemelkedne a föld alól, szétválasztja a földet, sárgászöld fémplakettjeikkel fedve, s ez alatt a föld- és fémfedés alatt, amelyet egy korona koronáz meg, egymásba ható kettős kupola áll, amelyet tizenkét oszlop tart, az oszlopokra a zodiákus csillagjegyei vannak felírva, és úgy van tájolva az épület, hogy a két nagy főbejárat tengelye a március 21-én felkelő Napra tekint, maga az óperon napóráként tud működni a térben belül. A kapukat a természet megfogott saszok tartják, az óperonon át a koronán keresztül besétál a nap, stabilizálja és jelzi az épület helyzetét, és ennek a tájnak a helyzetét is a múlt időben. Azért szeretem ezt a házat, mert ebben mindazt, amit új gondolatnak nevezhetek, amit én egyáltalán hirtelen az építészetben, az ebben gáncs nélkül és maradéktalanul kifejeződik.”

Makovecz Imre építészetének egyik jelentős mérföldköve a visegrádi épületek megtervezése volt. Ezek a munkák nyitják meg a lényzerő formát tervek sorát, amelyekben egy új módszert nyit a korábbi tevékenysége első évére jellemző antropomorfiákkal összehasonlítva, amelyeknél a lényzerőséget szubjektív szobrászi eszközökkel fejezte ki. Az új megoldások közé tartozik a deszkaburkolat, a granitafedés, de lényegében új mód-

Épület címe:	2025 Visegrád, Magyorkőhegy
Megrendelő:	Pilisi Parkerdő Zrt.
Tervezés éve:	1984
Átadás éve:	1988
Előrehatók neve:	Erdi Művelődési Ház
Telefon:	+36 26 398 227
Levelezési cím:	Pilisi Parkerdő Zrt. Visegrádi Erdőszert 2025 Visegrád, Mátyás király út 4.
Honlap:	http://www.parkerdo.hu/erdei-muvelodes-haza/
Név:	Békési Andrásné Györgyi
Telefon:	+36 20 984 6044
Név:	Kozsa Csaba gondnok
Telefon:	+36 20 359 7002
Fax:	+36 26 398 227

GPS 47.7906057; 18.991322799999997

szer a magyar nyelv ősi rétegében őrzött, az építés elemeire vonatkozó és valamilyen lényzerőségre utaló kifejezések szó szerinti alkalmazásából adódik.

Ez a törekvés az antropomorfiájeg objektívizálására végigkíséri a ennek a korszaknak terveit, amely megjelentek a Visegrád-mogyoróhegyi épületek: sorát lezáró Erdi Művelődési Házal is, annak sas alakú sásfák által tartott szárnyforma kapuszárnyain.

Ebben az épületben új gondolatként jelenik meg a föld alól feltörő erő, az éjfél Nap motívuma. „Arról az életfényforrásról van szó, mely a Megvilágítottak köztársaságát a Föld kérgén, mert új Nap új ég megszerzése a feladatunk a Megvilágított. Az éjfél Nap, ugyanaz, mint 1966-ban, ebben az évben is átragyogta Kádel- Európát”. írja Makovecz 1989-ben. A földből kiemelkedni látszó, aranyosan fénylő tetejű épület, amely azonban már születésekor össze van kötve az éggel, a természetes talajt emeli meg: ráfut a földre börtönre. A pillérek gyűrűje egy falgömb és egy azt körülvevő fél tórusz terét választja el, pontosabban a belső tér és körbefutó folyosó egysége, de a funkcionális igényeknek megfelelően elválasztható teret hozza létre.

A föld alól feltörő forma, amely egy tiszta és magikus természeti formát, fák által körbevett tisztást idéz fel a belsejében, sok további terben a múlt sötét erőivel, hatásaival szembesített, jövőbeli impulzust képvisel. Szavakba öntve: mindezekkel a tervekkel hozzájárul ahhoz, amit az emberiség okkult és min dennapi feladatának tekint, az éjfél Nap elemelését a Föld mélyéből.

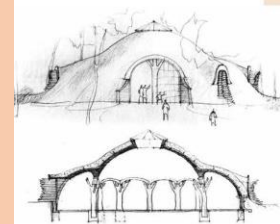
Az egész életművet végigkíséző megoldás, az épületeket körülvevő, fűtött földfeldolgozás az aléptény-földkaraktérét őrzi, a dombház ezt a földkaraktert egyesíti az éggel, mert az éjfél Nap a föld alatti ég-karakter megszemélyesítője, ami a föld alól kiemelkedve az ég és föld határán olt testet. Ez voltaképpen minden kupolájának tartalma.

FOREST CULTURE CENTRE, MOGYORÓ HILL, VISEGRÁD

“The core function of the house is to give visitors to the trekkers’ centre an opportunity to consciously connect with nature. Here they are introduced to herbs (from which they can also make tea), to mushrooms, to animals, and to the forest itself; the centre will be equipped with a library, a slide and video collection, and other features. This house strives to raise people’s awareness of their relationship to nature. The building itself is a hill house, as if it were emerging from the ground, ripping the soil apart, covered with brass scales. Under this earth and metal cover, topped with a crown, stands a superimposed double cupola supported by twelve columns, whose capitals are inscribed with the signs of the Zodiac. The building is orientated such that the axis of the two main entrances points at the rising Sun on 21 March and the oculus can function as a sundial. Carved eagles hold the gates and the Sun shines through the oculus, stabilizing and indicating the position of the land in passing time. The reason I like this house is that it expresses everything that I could call a new thought, or anything that I added to architecture in fact, fully and without the impact of any withholding forces.”

Designing buildings at Visegrád was a significant milestone in Imre Makovecz’s architecture. These works herald a series of designs that resemble creatures: it is here that the architect embarks on a new approach, moving from the anthropomorphic designs of his early years, now using subjective sculptor’s tools for zoomorphism.

Address:	2025 Visegrád, Magyorkő Hill
Commissioned by:	Pilisi Parkerdő Gondnokság (Pilis Forestry and Logging Co. Ltd.)
Year of design:	1984
Year of opening:	1988
Contact(s):	Erdi Művelődési Ház
Phone:	+ 36 26 398 227
Post Address:	Pilisi Parkerdő Zrt. Visegrádi Erdőszert 2025 Visegrád, Mátyás király út 4.
Website:	http://www.parkerdo.hu/erdei-muvelodes-haza/
Name:	Békési Andrásné Györgyi
Phone:	+ 36 20 984 6044
Name:	Kozsa Csaba gondnok
Phone:	+ 36 20 359 7002
Fax:	+ 36 26 398 227

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben Erdi Művelődési Ház, Mogyoróhegy, Visegrád

MÓCSAI-TANYA, MOGYORÓHEGY, VISEGRÁD

A tanya épülete tipikus magyar U alakú parasztház, de a hagyományos formát csak belső fele követi. Külső része egy ágastákkal alátámasztott nyitott tető, amely átmenetet képez a szomszédos fák fele. Ez a kialakítás lehetővé teszi, hogy a régi falusi porta bemutatása mellett az épített és a természeti tér közti finom áthatarok is átélhetővé váljanak. Az ide látogató városi család lakása mellett magában foglal egy teraszos kőházat, gépszint, valamint egy kölcsönzőt. A jellemző fachwerk szerkesztés mellett az ágasták alkalmazásának is ez az első példája. A Mócsai név az egykoron a tévesztés elől erre a területre menekült ember emlékéét őrzi.

A Mócsai Tanya épülete első pillantással felmérhetően bonyolult és jelképes tartalmakat is hordozó épület. A látványban, szerkesztésben, funkciójában élesen kettéválasztott ház egy belső magból és egy külső elemből áll, ami a legszembetűnőbb, az a két réz montázsjellegű, sokszöves ható összerakás. A belső mag egy múlt századi, népi klasszicizmusban megformált U alakú kőrú idealkazat, minden jellegzetességet hordozó képének fele az oromlás főhomlokzatok, az U két szára, függőleges tengelyük mentén megszakadnak, a gondosan megformált részletek ketté vannak vágva, csak a tető idoma folytatja azonos kialakítását az elvárt tömegformát. De ez a külső másik fél – a legalyzott természet faoszlopok által szabadon tartott tető – tömegformájában is kevésbé kötött, a hádörvonalon az oromlata merőlegesen a magépület felé fordul.

Épület címe:	2025 Visegrád, Mogyoró-hegy
Megrendelő:	Pilis Parkerdő Zrt.
Tervezés éve:	1990
Átadás éve:	1992
Elérhetőségek)	
Név:	Kozsa Csaba gondnok
Telefon:	+36 20 399 7002
Fax:	+36 26 398 227
Név:	Békési Andriáné Györgyi
Telefon:	+36 20 9846004
E-mail cím:	bekef.andriane@pprt.hu
Név:	Pilis Parkerdő Zrt. Visegrádi Erdőszert
Telefon:	+36 26 398 227
E-mail cím:	erh1988@gmail.com
Levelezési cím:	2025 Visegrád, Mátyás király út 4.
Honlap:	http://www.parkerdo.hu/erdemuvelodeshaza/

MÓCSAI FARMHOUSE, MOGYORÓ HILL, VISEGRÁD

The farm building is a typical U-shaped, Hungarian peasant house, but only the inner side of the U is traditional in its design. The outer side is open with a roof resting on branched trees, a structure that creates a transition to the surrounding forest. This arrangement not only facilitates the presentation of the old village house but also enables visitors to perceive the intricate interactions between the built and the natural environment. City children who visit the place can see a real farmhouse in operation. The building comprises the dwelling of the family that takes care of the animals, a café terrace, a machine shed and a rental kiosks. In addition to using a fachwerk structure, this is the first application of branched trees. The name Mócsai commemorates a man who escaped to this area in the period when joining cooperatives was mandatory for farmers.

Even the first glance at the Mócsai farmhouse reveals that it is a building that conveys perceptually complex and symbolic contents. The house is sharply divided into two parts, in appearance, structure and function alike. It consists of an inner core and an outer element. What is most striking is that these two parts are put together as a montage, creating an almost shocking effect. The inner core is half of a U-shaped mansion, resembling 19th century classicism, possessing all the attendant stylistic characteristics. The gabled facades, the two legs of the U and the carefully elaborated details are all divided along their vertical axis. Only the roof's shape continues the expected mass form. But the outer half, the freely held roof supported by cleaned branches, is less set in form and turns towards the core building, perpendicular to the gable at the borderline.

Address:	2025 Visegrád, Mogyoró Hill
Commissioned by:	Pilis Parkerdő Gazdaság
Year of design:	1990
Year of opening:	1992
Contact(s)	
Name:	Kozsa Csaba gondnok
Phone:	+36 20 399 7002
Fax:	+36 26 398 227
Name:	Békési Andriáné Györgyi
Phone:	+36 20 9846004
E-mail:	bekef.andriane@pprt.hu
Name:	Pilis Parkerdő Zrt. Visegrádi Erdőszert
Phone:	+36 26 398 227
E-mail:	erh1988@gmail.com
Post Address:	2025 Visegrád, Mátyás király út 4.
Website:	http://www.parkerdo.hu/erdemuvelodeshaza/

MOGYORÓHEGY ÉTTEREM, VISEGRÁD

A vendégépület egy organikus struktúrákat kibontakoztató épületsor egyik tagja. Egyrészt tisztán faanyagú, homogén, szigorúan szimmetrikus hatszöges alaprajzi rendszerű épület, lény mivolta olyan, mintha egy kristály elevennek állmodja magát. Ugyanakkor főtömege és az annak a formáját ismétlő kerítés-sínc elem konkrét helyrészokat jelöl a körülcíncelt jurtától a színterem faláig.

Épület címe:	2025 Visegrád, Mogyoró-hegy
Megrendelő:	Pilis Parkerdő Zrt.
Tervezés éve:	1990
Átadás éve:	1992
Elérhetőségek)	
Név:	Pilis Parkerdő Zrt.
Telefon:	+36 26 398 227
E-mail cím:	ettvam@mogyorohegy.hu
Honlap:	http://www.mogyorohegy.hu

MOGYORÓHEGY RESTAURANT, VISEGRÁD

The guest building is one in a series of buildings that elaborate on organic structures. First, it is purely made of wood and is a homogeneous, strictly symmetrical building with a hexagonal shape. It is a being, in the sense that it represents how a crystal might dream that it is alive. Concurrently, its main mass and the repeating, palisades-element mark specific rites of places from the fortified yurt to the wall of the cemetery.

Address:	2025 Visegrád, Mogyoró-hegy
Commissioned by:	Pilis Parkerdő Gazdaság
Year of design:	1990
Year of opening:	1992
Contact(s)	
Name:	Pilis Parkerdő Zrt.
Phone:	+36 26 398 227
E-mail:	ettvam@mogyorohegy.hu
Website:	http://www.mogyorohegy.hu

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben Mócsai tanya, Étterem, Mogyoróhegy, Visegrád

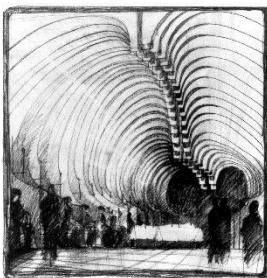

MAKOVECZ UTAK MAKOVECZ ROUTES

1. régió • Budapest és a Duna-kanyar • 2. állomás
Region 1 • Budapest and the Danube-bend • Stop 2

FARKASRÉTI TEMETŐ, MAKOVECZ-RAVATALOZÓ FARKASRÉT CEMETERY, MAKOVECZ-MORTUARY

tervezés éve: 1975 • átadás éve: 1977
design year: 1975 • delivered in 1977

További információ • further information
<http://makovecz.hu/utak>

Makovecz Imre Alapítvány
Imre Makovecz Foundation

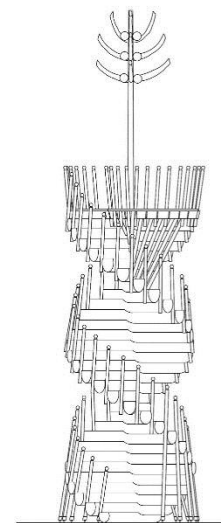

MAKOVECZ UTAK MAKOVECZ ROUTES

1. régió • Budapest és a Duna-kanyar • 3. állomás
Region 1 • Budapest and the Danube-bend • Stop 3

HÁRSHEGYI MAKOVECZ-KILÁTÓ MAKOVECZ-LOOKOUT HÁRSHEGY

tervezés éve: 1982 • átadás éve: 1982
design year: 1982 • delivered in 1982
megrendelő: Pilisí Parkerdő Gazdaság
commissioned by Pilis Forestry and Logging Co. Ltd.

További információ • further information
<http://makovecz.hu/utak>

Makovecz Imre Alapítvány
Imre Makovecz Foundation

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben Makovecz útvonal, táblák

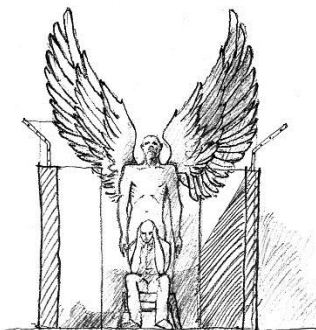

MAKOVECZ UTAK MAKOVECZ ROUTES

1. régió • Budapest és a Duna-kanyar • 4. állomás
Region 1 • Budapest and the Danube-bend • Stop 4

**Emlékmű azokért, akiket nem öltek meg,
de az életüket tönkretették**
**A Memorial for Those who Were not Killed
but Whose Life was Ruined**

tervezés éve: 1995 • átadás éve: 1996
design year: 1995 • delivered in 1996
megrendelő: Rázsó Edit
commissioned by Edit Rázsó

További információ • further information
<http://makovecz.hu/utak>

Makovecz Imre Alapítvány
Imre Makovecz Foundation

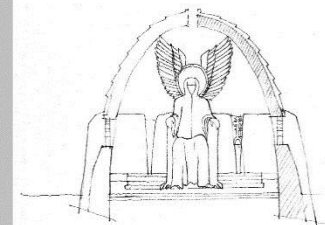

MAKOVECZ UTAK MAKOVECZ ROUTES

1. régió • Budapest és a Duna-kanyar • 8. állomás
Region 1 • Budapest and the Danube-bend • Stop 8

BOLDOGASSZONY-KÁPOLNA
BLESSED VIRGIN MARY CHAPEL

tervezés éve: 2007 • átadás éve: 2007
design year: 2007 • delivered in 2007
megrendelő: Pilisszántó Önkormányzata
commissioned by the Local Government of Pilisszántó

További információ • further information
<http://makovecz.hu/utak>

Makovecz Imre Alapítvány
Imre Makovecz Foundation

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben Makovecz útvonal, táblák

III. Pilis Konferencia Makovecz Imre házai a Pilisben

